

Krótkie doniesienie – Short communication

Pierwsze stwierdzenie *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758) (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae) na Nizinie Sandomierskiej

JAROSŁAW BURY¹, JACEK MAZEPA²

¹ Markowa 1498, 37-120 Markowa; ² Osiedle Kombatantów 19/3, 37- 500 Jarosław

*autor do korespondencji: jarekbury2@wp.pl

Abstract. [First record of *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758) (Heteroptera: Pentatomidae) in the Sandomierz Lowland.]. This note presents the first record of *Nezara viridula* in the Sandomierz Lowland (south-eastern Poland). It is the fourth record of this invasive species in Poland.

Key words: true bugs, southern green stink bug, invasive species, Pentatominae, Nezarini, distribution, faunistics, new record, Poland.

Rodzaj *Nezara* Amyot & Serville, 1843 należy do rodziny Pentatomidae, podrodziny Pentatominae oraz plemienia Nezarini, i globalnie reprezentowany jest przez 12 gatunków (Ferrari i in. 2010). W Palearktyce rodzaj ten reprezentowany jest przez trzy gatunki, z których tylko jeden, *N. viridula* (Linnaeus, 1758), występuje w Europie i podawany był również z Polski (Aukema i in. 2013; Gierlasiński i Sokołowski 2019).

W najbliższym sąsiedztwie naszego kraju gatunek ten został stwierdzony m.in. w Austrii, w Czechach, na Słowacji oraz na Węgrzech (Vétek i Rédei 2014; Rabitsch 2016; Hemala i Kment 2017; Kment i in. 2021).

Na terenie Polski *N. viridula* po raz pierwszy stwierdzony został w Bielsku-Białej (UTM CA52) w Beskidzie Zachodnim w 2018 roku (Gierlasiński i Sokołowski 2019), a następnie w Poznaniu na Wyżynie Wielkopolsko-Kujawskiej w 2019 roku (Gierlasiński i in. 2020) oraz na Rostoczu w 2020 roku (Gierlasiński i in. 2021). Dotychczas w Polsce znane są jedynie te trzy stanowiska tego gatunku, zlokalizowane w trzech krainach zoogeograficznych wg. KFP (Gierlasiński i Taszkowski 2013–2021).

N. viridula jest gatunkiem inwazyjnym (Rabitsch 2008), wykazującym bardzo szerokie spektrum roślin żywicielskich (około 150 gatunków roślin z 30 rodzin), co czyni go istotnym zagrożeniem dla gospodarki człowieka (Panizzi i in. 2000; Vétek i Rédei 2014; Kment i in. 2021). Ze względu na potencjalną znaczną szkodliwość tego gatunku podobnie, jak w przypadku innych inwazyjnych pluskwiaków, m.in. *Halyomorpha halys* (Stål, 1855) (Hemala i Kment 2017; Bury 2021),

konieczny jest monitoring ewentualnej dalszej ekspansji *N. viridula* na terenie Polski.

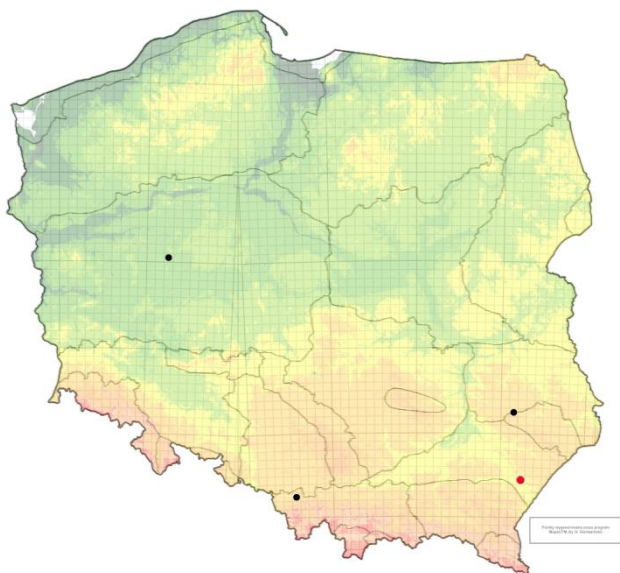
W dniu 20.10.2020 r. na Osiedlu Kombatantów w Jarosławiu [kwadrat UTM FA24], na ścianie budynku, odłowiono jeden okaz *N. viridula*, leg. J. Mazepa (ryc. 1 i 2).

Ryc. 1. *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758), widok z góry (fot. J. Mazepa) [**Fig. 1.** *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758), dorsal view (photo by J. Mazepa)].

Jest to pierwsze stanowisko tego gatunku na terenie Niziny Sandomierskiej. Jednocześnie jest to czwarte stwierdzenie tego inwazyjnego owada w Polsce. Zebrany okaz znajduje się w prywatnej kolekcji drugiego autora.

Do wygenerowania mapy użyto programu MapaUTM ver. 5.4 (<https://www.heteroptera.us.edu.pl/mapautm.html>) autor: G. Gierlasiński).

Ryc. 2. Stanowiska *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758) w Polsce; czarne kółka – stanowiska literaturowe, czerwone kółko – nowe stanowisko [Fig. 2. Localities of *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758) in Poland; black circles – literature data, red circle – new record].

Piśmiennictwo – References

- Aukema B., Rieger C., Rabitsch W. 2013. *Catalogue of the Heteroptera of the Palearctic Region, vol. 6. Supplement*. The Netherlands Entomological Society, Amsterdam, XXIII + 629 ss.
- Bury J. 2021. Pierwsze stwierdzenie *Halyomorpha halys* (Stål, 1855) (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae) w Beskidzie Wschodnim. *Heteroptera Poloniae - Acta Faunistica* **15**: 11–14. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4499092>
- Ferrari A., Schwertner C.F., Grazia J. 2010. Review, cladistic analysis and biogeography of *Nezara* Amyot & Serville (Hemiptera: Pentatomidae). *Zootaxa* **2424**: 1–41. <https://doi.org/10.11646/zootaxa.2424.1.1>
- Gierlasiński G., Kolago G., Pacuk B., Taszakowski A., Syrratt M., Regner J., Itczak A., Żóralski R., Rutkowski T., Radzimkiewicz D., Kucza W., Ogłaza B. 2020. Przyczynek do rozmieszczenia pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Polsce – II. *Heteroptera Poloniae - Acta Faunistica* **14**: 53–108. <http://doi.org/10.5281/zenodo.3763843>
- Gierlasiński G., Kolago G., Pacuk B., Taszakowski A., Syrratt M., Regner J., Żóralski R., Rutkowski T., Kania J., Kucza W., Miłkowski M., Masłowski A. 2021. Przyczynek do rozmieszczenia pluskwiaków różnoskrzydłych (Hemiptera: Heteroptera) w Polsce – III. *Heteroptera Poloniae - Acta Faunistica* **15**: 31–68. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4671971>
- Gierlasiński G., Sokołowski T. 2019. *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758) (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae) w Polsce. *Heteroptera Poloniae - Acta Faunistica* **13**: 9–11. <http://doi.org/10.5281/zenodo.2559583>
- Gierlasiński G., Taszakowski A. 2013–2021. *Nezara viridula*. [w:] Gierlasiński G. (red.). Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) Polski. <https://www.heteroptera.us.edu.pl/>. Dostęp: 10.06.2021.
- Hemala V., Kment P. 2017. First record of *Halyomorpha halys* and mass occurrence of *Nezara viridula* in Slovakia. *Plant Protection Science* **53**: 247–253. <https://doi.org/10.17221/166/2016-PPS>
- Kment P., Vrbíček R., Raška J. 2021. *Nezara viridula* (Linnaeus, 1758) (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae): confirmed occurrence in the Czech Republic. *Heteroptera Poloniae - Acta Faunistica* **15**: 27–28. <http://doi.org/10.5281/zenodo.4548213>
- Panizzi A.R., McPherson J.E., James D.G., Javahery J. M., McPherson R.M. 2000. Stink bugs (Pentatomidae). [w:] Schaefer C.W., Panizzi A.R. (red.) *Heteroptera of Economic Importance*. Boca Raton, CRC Press, 421–474.
- Rabitsch W. 2008. Alien true bugs of Europe (Insecta: Hemiptera: Heteroptera). *Zootaxa* **1827**: 1–44. <https://doi.org/10.11646/zootaxa.1827.1.1>
- Rabitsch W. 2016. Notizen zur Wanzenfauna (Hemiptera: Heteroptera) von Wien, mit fünf Neufunden für Österreich. *Beiträge zur Entomo-faunistik* **17**: 39–54.
- Vétek G., Rédei D. 2014. First record of the southern green stink bug, *Nezara viridula*, from Slovakia (Hemiptera: Heteroptera: Pentatomidae). *Klapalekiana* **50**: 241–245.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Otrzymano (received): 14 June 2021

Zaakceptowano (accepted): 20 September 2021